

ZPRAVODAJ

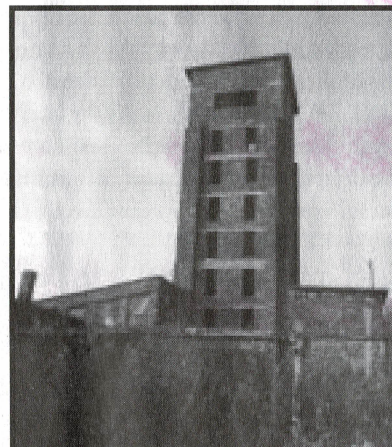
K PV Konfederace politických vězňů
231 České republiky

2.-3.

Ročník 23– 2017

26. ČERVEN 2017 DEN PAMÁTKY OBĚTÍ KOMUNISTICKÉHO REŽIMU

PIETA HORNÍ SLAVKOV
PIETA VĚŽ SMRTI
26. 5. pá - 14.30 hod.

VZDEJME ČEST
A VZPOMEŇME
S ÚCTOU
TĚCHTO
HRDINŮ!

J.K.

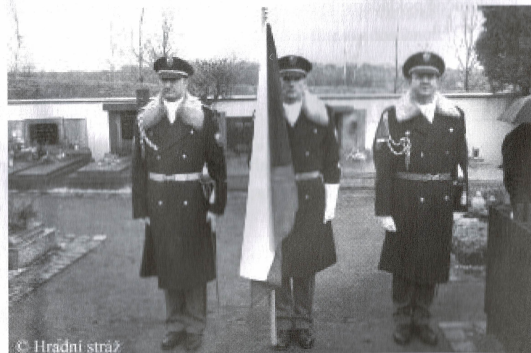

Věvec jsme položili **7. března** v Lánech u hrobu prvního československého prezidenta T. G. Masaryka za účasti poboček KPV Kolín, Litoměřice, Havlíčkův Brod, Pardubice, Přeborn, pob. 150 Praha a VS KPV ČR, které přijely na pietu.

Vraždy se měli dopustit neznámí pachatelé tím, že dne 10. března 1948 v blíže nezjištěném čase fyzicky napadli ministra a z výšky 14,5 m ho svrhli na nádvoří. Protože se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání, rozhodl ÚDV o odložení prověřování podezření z trestného činu vraždy.

Vyšetřování probíhalo v letech 1948, 68-69, 93-96 vždy s odlišným výsledkem. Přiznání znalci posuzovali způsob a místo dopadu těla Jana Masaryka na nádvoří pádu z výšky, silové působení na tělo na počátku pádu, jakož i na samotný průběh pádu těla.

Vyhodnocením poznatků znalci zcela vyloučili možnost spontánního pádu J. Masaryka z okna. K otázce aktivního skoku při sebevražedném úmyslu znalci, že z biomechanického a technického pohledu je tato možnost přijatelná. Při posouzení možnosti účasti jiných osob, shledali, že k dosažení zdokumentovaných vzdáleností dopadu na nádvoří nebylo třeba působení žádných vnějších sil, avšak připustili, že z technického hlediska je nelze ani vyloučit. Znalci rovněž vyloučili možnost pádu po vysunutí bezvládného těla z okna jako technicky nepřijatelnou. V žádném případě by se nemohlo jednat o koordinovaný pád na chodidla. Teorii vraždy podporuje i článek deníku MF DNES.

© Hradní stráž

Pomník na Mořině

Mořina - Památník politickým vězňům byl odhalen v roce 2001.

Pomník na Mořině. Již několik roků před koncem minulého století se na měsíčních Radách KPV stále častěji mezi nespočítanými "mělo by se" opakovalo, měl by se na Mořině postavit pomník na paměť těch, kteří tam začátkem padesátých let jako otroci režimu prožívali nejtěžší dny svého života. Protože o tom něco vím, nabídl jsem předsedovi, že se do toho pustím. Prohlásil, že na to nejsou peníze. Příspěvek neurčité výše bych mohl dostat až p o uzavěrce toho roku, jak ještě potvrdil tehdejší ekonom. To se mi zdálo příliš dlouho a tak jsem začal bez peněz. Zima byla krutá a kolem muklovského lomu leželo na 30 cm sněhu. Když jsem se o tom zmínil v Řevnicích při schůzi zastupitelstva, nabídl se mi starosta pan Josef Váňa s případnou pomocí, zejména, pokud jde o místo samé i o poznání tamějších poměrů oné kruté doby. Sám tam pracoval jako stělní mistr po tom, co se vyučil horníkem, jelikož jiné povolání mu nebylo povoleno. Abychom to neodkládali, navrhl, že se tam půjdeme v neděli po mši hned podívat. Varoval jsem ho, očekáváje víc než půlmetrové závěje. Sám jsem měl pohorky a i do těch mi padal sníh. Obětavě se prodíral závějemi, maje na nohách pouze polobotky, aby mi ukázal všechna místa a pověděl, jak to tam bylo. To jsem konečně věděl i od kamarádů, kteří tam strávili několik měsíců, než je s vysokými horečkami nebo s těžkým zraněním odvezli do vězeňské nemocnice Na Pankráci. Doporučil mi i místo, kde by pomník měl stát, aby vévodil krajině a při tom nebyl ohrožen těžbou. Tak to začalo. Získal jsem ke spolupráci bratra Svatoše z Loďnic, jinak člena berounské pobočky. Když roztál sníh, vypravil jsem se s ním znovu na ona místa a

rozhodovali se kam pomník přesně postavit. Dohodli jsme se na téměř shodném místě a já jsem tedy začal. Navštívil jsem tehdejšího jednatele společnosti, která vlastnila lomy pana Zdenka Trinkewicze a seznámil ho s naším úmyslem. Byl pro, řekl bych s nadšením a tím jsem považoval věc již téměř za hotovou. S br. Svatošem jsem se pak ještě jednou sešel, ale nemohl se záležitosti ze zdravotních důvodů dále věnovat a tak jsem zůstal sám. Obrátil jsem se znovu na vedení Konfederace, ale bez úspěchu. Vyhlásil jsem tedy sbírku mezi členy a nejen mezi členy. Lomy a.s. slíbily dar, bylo to dvacet tisíc korun. Ani okolní obce nezůstaly chladné, včetně samotné Mořiny, Zadní Třebaně aj. A tak se brzy začaly shromažďovat peníze, které by mohly i stačit. Mezitím jsem oslovil syna pana Váni akademického sochaře Petra a jeho bratra. Petr ochotně souhlasil a jel ihned zajistit kámen do Sliveneckého lomu. Zaplatit si nechal pouze cizí dopravu a kámen. Na to jsme již měli. Brzy začaly kamenické práce, které ochotně provedl Tomáš Váňa, bratr akademického sochaře Petra. Denně jsme byli ve styku. Petrovi se nelíbilo ono vybrané a odsouhlasené místo. Nebylo nějak ve shodě s námětem, který měl již v předstávě. Byl ještě i druhý důvod a sice, že by pomník stál na místech, kde by ho bylo možné bez velké námahy zničit nebo alespoň poškodit. Shodli jsme se tedy na onom ostrohu, kde dnes stojí téměř na okraji muklovského lomu. Vytesaná mříž. Jí viděl vězeň svět, který mu byl vzdálen. Stejně tak byl vzdálen život vězně pro ty, kteří se dívali z onoho světa. Taková byla doba. Krutá a věřím bez návratu. Neuběhly ani dva měsíce a pomník byl hotov. Vystal problém kudy ho dovézt. Ten jsme však brzy vyřešili. Ředitel Zdeněk Trinkewicz dovolil, abych při svých cestách mohl používat kteroukoliv z branek. Plánovali jsme odhalení pomníku již koncem května, ale to se nám vzhledem k časovému zaneprázdnění předsedy KPV nepovedlo a tak onen den nadešel až 30. června 2001. Byl to den pracovního klidu a tak vozy mohly projet spodní branou až téměř na místo samé. Týden předtím Petr Váňa se svým bratrem vykopali náležitě hlubokou a prostornou jámu, do které byl do betonového lože pomník zasazen. Vše řádně zhutněno a urovňováno. Pěšinka vedoucí k pomníku a i místo samé bylo upraveno, pokryto slabou vrstvou vápenné drtě a případné křoviny ořezány. O to se již postaraly Lomy. Mikrofon a ozvučnický napájený z baterie zajistil můj syn. Akce byla ohlá-

šena ve všech místních novinách. Kolik přišlo lidí, nevím. Odhaduji na padesát. Byla mezi nimi i náměstkyně ministra kultury, starostové okolních obcí, bývalý ředitel Svobodné Evropy aj. Vzhledem k tomu, že cesta od silnice trvá dobrých půl hodiny, bylo to docela dost. Jako překvapení posloužil nečekaný příchod jednoho z vězňů, který se kdysi zúčastnil nepodařeného útěku. Když líčil, jak s nimi po zadržení bylo zacházeno, nechtěli někteří přítomní věřit svému sluchu. Byli tam však i místní lidé, kteří jeho vyprávění mohli dosvědčit. Přítomnost Hradní stráže byla dokladem toho, jaký význam byl přikládán zřízení tohoto malého památníku. Pietní akt byl po projevech zakončen státní hymnou. Po ní zněly nad lomem i okolní krajinou tony večerky. Pronikaly do skalních výběžků i tam dolů, kde kdysi vyčerpaní vězni zápasili každý den o přežití. Tak jako tehdy, působí i dnes toto místo na návštěvníka hlubokým dojmem. Pomník se podařilo postavit především díky tomu, že žili a žijí dobří lidé. Akademický sochař Petr Váňa a jeho bratr i jejich otec veškerou práci darovali. A to především práci s kamenem. Ta nebývá lehká a nebylo jí málo. Tady každá slova díky jsou slabá. Věřejná sbírka přinesla kromě daru Lomů a.s. a okolních obcí ještě téměř čtyřicet tisíc darovaných jednotlivými vězni i celými pobočkami. Sluší se zvláště poděkovat pobočce Kladno, jejíž dar přesahoval deset tisíc korun a i těm, kteří kdesi na pobočce věnovali do společné kasičky jenom pár korun.

Pomník stojí již šestnáct let. Je na něm vytesáno: Na paměť politickým vězňům 1949-1953. Zdá se však, jakoby ostatní zapomínali. Památník zarůstá a je pomalu obtížné ho ve spleti křovisek nalézt. Přesto ho ročně navštíví stovky turistů. Málokdy na něm není ani jedna květina. O "dušičkách" na něm hoří několik svíček. Stejně tak o Vánocích. O péči o něj se před lety přihlásila pražská pobočka patnáct. Ani skauti prý na výzvu nereagovali. Před Vánocemi jsme dostali dopis od morávského pana starosty s nabídkou opravy a údržby tohoto místa. Jednal jsem s ním a věřím, že úprava okolí pomníku péčí pana starosty obnoví znovu jeho podobu tak, aby odpovídala předstávě o důstojnosti památníku na ty, kteří si této vzpomínky zaslouží.

František Šedivý

Mene Tekel 2017

Letošní ročník byl zahájen už 21. února 2017 v Brně vzpomínkou na oběti totalit k 69. výročí komunistického převratu. Účastníci si prohlédli bývalou věznicí na Cejlu. Pietní akt byl u nově objeveného popraviště na nádvoří věznic. V sobotu 25. února jsme si pietním aktem v Nerudově ulici připomenuli protestní pochod studentů na hrad roku 1948 za účasti několika žijících pamětníků. Přinášíme vystoupení místopředsedy Františka Šedivého.

Vážený pane senátore, pane ministře, páni rektori, sestry a bratři, vážení hosté!

Jako každoročně přicházíme 25. února na toto místo, abychom vzpomněli události osudného roku 1948 a statečnosti studentů, kteří se neváhali postavit proti násilí a zvůli komunistů, usilujících o vládu nad touto zemí. Jejich vůle, tehdy

již podruhé, podpořit nemocného prezidenta v osudovém rozhodování, do kterého byl delegací pučistů již několik dní tlačěn, vyústila v rozhodnutí k druhé akci. 23. února se podařilo studentům dostat na Hrad k panu prezidentovi a vyslovit mu podporu i vůli nekomunistické části národa. Pan prezident slíbil, že se

nevzdá. Další den však pučisté svůj tlak zesilovali. Dvacátého pátého se studenti rozhodli k dalšímu kroku, k manifestačnímu pochodu na Hrad. Průvod, kterého se zúčastnilo téměř dva tisíce vysokoškoláků, vyšel od budovy techniky, podporován pražskými občany. Ozbrojené milice se ho snažily několikrát zastavit.